

โลกุตระ

หลวงปู่ปุดดา ถาวโร

วัดกลางขุศรีเจริญสุข อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี

“กายเดียวจิตเดียว”

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

เราน้อมนมัสการคุณพระรัตนตรัย ด้วยกายพระนาม วชิระนาม มโนพระนาม โดยสัจจะเคารพแล้วเราน้อมพระธรรมเทศนา คำสอนพระผู้มีพระภาคเจ้า มาแสดง เพิ่มพูนปัญญาบารมี คำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า ทายกทายิกามีศรัทธาเจริญทันสมัย ศีลมัธ ภาวนามัยมาดึกดำบรรพ์แล้ว ตั้งแต่พระพุทธเจ้าอดีตมีอายุ ๘๐,๐๐๐ ปีก็มีแสดง ธรรม ๘๐,๐๐๐ ปีก็มีประชุมสงฆ์ มีสองครั้งก็มี สามครั้งก็มี มาองค์ปัจจุบันแสดงธรรม อยู่ ๘๐ ปีจบแล้ว ประชุมสงฆ์ครั้งเดียว เมื่อพระองค์มีเอหิภิกขุได้มี ๑,๒๕๐ องค์มา ประชุมในระหว่างเดือนสามกลางเดือน ได้แสดงโอวาทปาฏิโมกข์ พระภิกษุสามเณรจึง เจริญขึ้นมาจนตลอดถึงปฐมสังคายนา มีพระสงฆ์มากมายที่ทำปฐมสังคายนา ๕๐๐ นั้น ท่านคัดเอาแต่เพียงว่าเฉพาะผู้ชำนานอยู่ ในพระพุทธเจ้าเพียง ๕๐๐ ซึ่งพระอรหันต์ไม่ได้ พระอรหันต์จะแสดงพระสูตรตันตปิฎก อภิธรรมปิฎก พระอุบาลีแสดงพระวินัยปิฎกเดียว นี้ ๕๐๐ องค์นั้นนะ เคยทำงานอยู่กับพระพุทธเจ้า เคยแสดงและเรียนมาจากสำนักของ พระพุทธเจ้า

เราทุกวันนี้ปฐมสังคายนาเราก็ไม่ทัน ปฐมเทศนาเราก็ไม่ทัน ปัจฉิมเทศนาเราก็ ไม่ทัน ถ้าสังเกตดูว่าพระพุทธเจ้าแสดงธรรมกัณฑ์แรกนั้นแสดงอะไร ก็ธรรมจักรนี่เอง นะ ก็คือมีอริยสัจอยู่ในตัวมันเอง แต่ทำไมพระ ๕ องค์นั้นจะไม่ฟังธรรมละ เพราะอะไร เพราะความลึบความหลงของตัวเอง เคยได้ถือมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์แล้ว เกิดแก่เจ็บ ตายเป็นตัวอวดตา สัตว์โลกในมนุษย์โลกก็ติดมันติดอยู่เกิดแก่เจ็บตาย สวรรค์เทวโลกก็ติด อยู่เกิดแก่เจ็บตาย พรหมโลกเกิดแก่เจ็บตายเหมือนกัน กามภพ รูปภพ อรูปภพนี้ กาม สัตว์ รูปสัตว์ อรูปสัตว์นี้ติดอยู่ความเกิดแก่เจ็บตายนั่นเอง แต่ส่วนพระพุทธเจ้าทุกองค์

อดีตที่ดี ปัจจุบันที่ดี อนาคตที่ดี ท่านไม่ติดอยู่ในความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ท่านจึงได้ตรัสรู้ได้ พระสัพพัญญูพุทธก็เหมือนกัน พระปัจเจกพุทธก็เหมือนกัน สาวกพุทธก็เหมือนกัน มีภิกษุสามเณรที่ไม่ติดอยู่กับความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ไปได้ทุกองค์หมด คือ กาย ก็กายเนื้อธรรมดานี้เอง แต่ว่าจิตท่านไม่ติดอยู่ในความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตายนั่นเอง พระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันก็ไปได้อย่างนี้ องค์กรอดีตก็ไปได้อย่างนี้

มีภิกษุสามเณร ไปได้อย่างไร อุบาสกอุบาสิกา คือ มีอยู่เฉพาะหน้าเราเอง ภิกษุไปได้ หลุดพ้นจากความเกิดแก่เจ็บตายได้ด้วยอริยมรรค ๔ อริยผล ๔ อุบาสกอุบาสิกา ก็ไปด้วยอริยมรรค ๔ อริยผล ๔ อริยมรรคมันเกิดกับจิตใจไม่ได้เกิดกับกาย แต่เราว่าเราต้องมีกายกรรม ๓ รองรับ วาจิกรรม ๓ รองรับ มโนกรรม ๓ รองรับ ในมนุษย์โลกนี้ก็ต้องเอาต้นนี้แหละ ต้นปฏิบัติของเรา คือ เราจะมาเกิดในระหว่างปู่กับย่าก็ดี ตากับยายก็ดี มารดาบิดาเป็นที่แดน แดนเกิดของรูปกายของเรา หากคนนี้เป็นบุพการีให้มนุษย์มาเกิดได้ จะไปเกิดที่อื่นไม่ได้ จะไม่ได้เรียนธรรมเรียนวินัยในพุทธศาสนา เพราะพระพุทธเจ้าทั้งหลายก็มีผ่านปู่ย่า ตายาย มารดาบิดา มาเหมือนกัน สาวกของพระพุทธเจ้าก็เหมือนกัน พระปัจเจกพุทธเจ้าก็เหมือนกัน ถ้าเราผ่านมารดาบิดาออกมา ผ่านปู่ผ่านย่า ผ่านตาผ่านยายมา บุพการีมีอยู่แก่นมนุษย์ธรรมสัมมาทิฐินี้เอง ถ้าปู่กับย่าไม่มีสัมมาทิฐิ ไม่มีเมตตาธรรม ลูกหลายก็เกิดไม่ได้ ปู่ย่าตายายนี้ต้องมีบุพการีคู่หนึ่ง ตากับยายคู่หนึ่ง มารดาบิดาคู่หนึ่ง บุพการีให้มนุษย์ได้เกิดในท้อง ได้ออกมานอกท้องแล้ว ก็ยังบุพการีให้จนตลอดถึงได้ศึกษาเล่าเรียน ได้ออกบวชเหมือนพระพุทธเจ้านั่นเอง

พระพุทธเจ้าจะออกบวชได้ต้องอายุ ๒๕ ปี องค์ปัจจุบันนี้ออกบวชอยู่ ไปค้นคว้า อยู่ ๖ ปี เมื่อค้นคว้าตรัสรู้ได้แล้ว พ้นจากความเกิดแก่เจ็บตายแล้ว คือ มันเกิดนั่นมันเกิด อยู่ในมนุษย์โลกนี้เอง แก่อยู่ในมนุษย์โลก เจ็บตายอยู่ในมนุษย์โลกนี้เอง แหมในโลกทั้งสามนี้พ้นเกิดแก่เจ็บตายไม่ได้ ที่จะพ้นได้ก็มีอริยผล ๔ อริยผล ๔ สี่คู่แปดบุคคลนั่นเอง แต่ว่าท่านเดิมมาแต่ต้นนั้นแหละท่านมีสัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะนั่นเอง มีหมู่มนุษย์ธรรม สัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะ เทวธรรมก็สัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะ พรหมธรรมก็สัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะ แต่ยังเป็นโลกียอยู่ แต่ส่วนอริยมรรค ๔ อริยผล ๔ นะ สัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะของท่านให้พ้นไปจากอาสวะ พ้นจากสังโยชน์ ๑๐ ตัว พ้นจากอนุสัย ๗ ตัว ท่านจึงได้พ้นไป

เกิดแก่เจ็บตายไม่มีในโลกกุตตรธรรม เกิด แก่ เจ็บ ตาย อยู่ในกามโลก รูปโลก
อรูปลอกนี้เอง กามภพ รูปภพ อรูปภพนี้เอง กามสัตว์ รูปสัตว์ อรูปสัตว์นั้นมันมี อยู่
ภายนอกก็มีอยู่ภายในก็มี ภายในมันเกิดกับจิต เมื่อจิตนั้นจะเกิดในกายกรรม ๓ สัมมาทิฐิ
วจีกรรม ๔ สัมมาทิฐิ มโนกรรม ๓ สัมมาทิฐิ และสัมมาอาชีวะมีประกอบด้วยธรรมะถึง
ได้เกิดจากนั้น เกิดจากนั้นเป็นกุศล ๑๐ อย่าง กายกรรม ๓ วจีกรรม ๔ มโนกรรม ๓ กุศล
กรรมบถ ๑๐ นั้นเอง ถ้าไม่เกิดจากนั้นมิฉลาทิฐิมันก็มี ๑๐ ตัวเหมือนกัน มาอาศัย
กายกรรม วจีกรรม มโนกรรมนี้เอง

เพราะกายกรรม ๓ วจีกรรม ๔ มโนกรรม ๓ นี้มันเป็นพื้นสนามหลวงให้วิชา
อวิชา ให้กุศล อกุศลมาเล่นกีฬากันอยู่ทุกวัน ทุกเวลา ทุกลมหายใจเข้าออก แต่ว่าเราเกิด
มาในระหว่าง ๑๐ เดือนก็ 모르เรื่อง ๑๐ ปีก็ 모르เรื่องนั่นเอง ว่าสนามของกุศล อกุศลมันอยู่
ที่ไหน เราก็เห็นแต่สนามภายนอก นั่นเอง สนามภายในนี้มันเป็นสนามของสัตว์โลกที่
ต้องมาเกิด มาแก่ มาเจ็บ มาตายอยู่ในกามโลก รูปโลก อรูปโลกนี้อาศัยกายกรรมของ
พวกมนุษยโลก อาศัยกายกรรม วจีกรรม มโนกรรม สวรรค เทวโลก อาศัยกายกรรม
วจีกรรม มโนกรรม พรหมโลกนี้ สามโลกนี้มันอาศัย สนามเดียวกันนี้เอง สนามของ
มนุษย์นี้มันหยาบอย่างสนามของกายกรรม วจีกรรม มโนกรรมของปู่ของย่าของตาของ
ยายก็มีเพียงสัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะนั่นเอง ศีลก็เพียง ๕ ประการ ก็เป็นศีลโลกีย์เสียด้วย
ไม่เหมือนโลกุตตรธรรม โลกุตตรธรรมนั้นมีพระโสดา สกิทาคา อนาคา พระอรหันต์ สี่คู่
แปดบุคคลนี้มีสัมมาทิฐิ มีสัมมาอาชีวะนะของท่านเป็นโลกุตรศีล ๕ กิโลกุตรศีล ๘
กิโลกุตรศีล ๑๐ กิโลกุตรศีลนั่นเอง ท่านที่ข้ามความเกิดเจ็บตายได้

เราทุกวันนี้เราจะตัดความเกิดแก่เจ็บตายหรือไม่ ในระหว่างภิกษุสามเณรเข้าไป
บวชไปพรรษา อุปสมบทในโบสถ์นะ มีอุปัชฌาย์เป็นประธาน มีพระ ๒๕ รูปนั่งห้อม
ล้อมอยู่ มีกรรมวาจาจารย์ อนุสาวนาจารย์ ถามว่ามนุสโสสินะ นาค นาคเณรก็ดี นาค
ภิกษุก็ดี จะต้องรับว่า อามะ ภันเต ว่าเกิดขึ้นแล้วเดี๋ยวนี้ ไม่ได้ถามรูปร่าง ถามทางจิตใจ
นั่นนะ ได้รับสัมมาทิฐิมนุษยธรรมหรือเปล่า ได้รับแล้วจึงได้รับอามะ ภันเต ถึงจะ
บรรพชาเปลกะอุปสัมปันโนได้ แล้วยังถามย้าว่า ปุริโสสิ เป็นมนุษย์บุรุษหรือ เป็นมนุษย์
บุรุษนี้เองเป็นชายนี้เอง ไม่ใช่เป็นอิตถิภาวะ ปุริสสภาวะรูปนี้เอง ที่เข้ามาบวชนี้เป็น ปุริสี
นทรีนี้เอง ไม่ใช่อิตถินทรีที่มันปนอยู่ในรูปใหญ่นี้ มหาภูตรูป ดิน น้ำ ไฟ ลม มีอยู่ใน
กายนี้ รูปร่างนี้มี ๒๔ อินทรีมี ๒๒ มาอาศัยอยู่ในนี้ อิตถิภาวะรูปก็มาอาศัยได้ ปุริ

สภาวะรูปอาศัยได้ อิตถินทรีย์อาศัยได้ ปุริสินทรีย์อาศัยได้ อย่างนั้นละมันเกิดกับจิตมัน ไม่ได้เกิดกับปุ๋ย ตายาย บิดามารดา

ถ้าเราไม่เรียนอย่างนี้เสียก่อนเราก็เป็นคนลำปากเอง เพราะไม่รู้ต้นเหตุว่ามนุษย์นี่มันเกิดตรงไหน มันอาศัยเกิดกับมารดาบิดาอย่างเดียวหรือไม่ นั่นมันรูปกาย กายเนื้อ กายหนัง มันเกิดกับจิตนี้ มันมีเห็นอิตถิการูปเกิดขึ้น ปุริสการูปเกิดขึ้น อิตถินทรีย์เกิดขึ้น ปุริสินทรีย์เกิดขึ้น มันเป็นอุปาทิจะไม่ใช่ชลามพุชะ นอนในห้อง ๑๐ เดือน นี่มันต่างกันอย่างนั้น

ถ้าเราไม่เรียนอย่างนี้ก่อนเราจะเป็นคนลำปาก หลังจากผ่านมาแล้ว ๕,๐๐๐ ปี หรือ ๘๐,๐๐๐ ปีก็ดี ทำไมมันถึงไม่พ้นความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย วันนี้เกิด แก่เจ็บตายแล้ววันหน้าเกิดแก่เจ็บตายอีก มันเป็นเพราะอะไร เป็นเพราะเรายังไม่พ้น ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย นั่นเอง กิเลสทั้งหลายมันทำให้เราเป็นทุกข์นี้ให้ เราเกิดเราแก่เราตายนี้ นี่แหละตัวกิเลส ตัวอวิชชา มันอาศัยเกิดกับกายกรรม ๓ วจีกรรม ๔ มโนกรรม ๓ นี่เองอาศัยเกิดกับมโนนี้เอง

ถ้าจิตของเราไม่มีความข้องอยู่ในเกิด ในแก่ ในเจ็บ ในตายแล้วเราจะเห็นว่า มนุษย์นี้บริสุทธิ์ คือ สัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะ ของเราไม่มีบาปมีกรรมมีเวรอะไรเลย กุศล ๑๐ อย่างนี้อยู่กับอาศัยกายกรรม วจีกรรม มโนกรรมนี้เอง คือกันอกุศลกรรมบถ ๑๐ เสีย

ทีนี้เราจะเข้ามาทอธรรมสัมมาทิฐิก็เข้าง่าย คือ มีวิทูหรือสถานี่เดียวกันมี โทรศัพท์ก็เบอร์เดียวกัน ถ้ามีโทรศัพท์ก็ให้มีรายการอันเดียวกันถึงจะรู้กันได้ว่าโทรเลข มันคนละอันกันแล้ว โทรศัพท์คนละเบอร์กันแล้ว ก็พูดกันไม่รู้เรื่อง เราจะลำปากอย่าง อดีตเราล่วงมาแล้วนะ เรามา ๑๐๐ วัน แล้วถ้ามันยังไม่รู้ว่าความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย เป็นทุกข์ ทุกเข ฉะนั้นทำไมไม่เกิด ไม่เกิดเพราะอะไร เพราะยังไม่มีญาณ นั่นเอง ไม่มีญาณเห็นทุกข์สัจ ไม่มีญาณเห็นสมุทัยสัจ ไม่มีญาณเห็นมรรคสัจ ไม่เห็น ญาณนิโรธสัจแล้วจะไปได้อย่างไร ปฐมเทศนาได้อัญญาโกณฑัญญะองค์เดียว เทศน์ ๕ วันได้โศคา ๕ องค์ก็อริยสัจกัณฑ์เดียวกันนั่นเอง

อริยสัจมันเกิดที่ไหน ทุกข์เกิดกับจิตนั่นเอง กายเดียวจิตเดียวในปัจจุบันนั่นเอง ที่ เขาปฏิบัติมาแล้วนะ อเนกชาติมานะ เขาบวชมาก่อนพระพุทธเจ้าเสียด้วย เขามีอายุยืน เขาปฏิบัติมา ทำไมไม่เห็นความเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นทุกข์ เพราะยังไม่มีญาณนั่นเอง จึง

ไม่เห็นอริยสัจเป็นทุกข์ ทุกเข ญาณัง ทุกข์เกิดในปัจจุบันนี้ ทุกข์ทุกกลมหายใจเข้าออกนี้ เทศน์อยู่ ๕ วัน ได้โศดา ๕ องค์ ได้เพียงอาทิกัลยาณัง เป็นอาทิกัลยาณเบื้องต้น เป็นอาทิกัลยาณังอยู่แล้วก็มี สัมมาทิฐิในโลกียชั้นเดียว มีอริยมรรค ๑ อริยผล ๑ ถ้าหากว่าเป็นอริยมรรค ๓ อริยผล ๓ เรียกว่าปริโยสานกัลยาณัง ถ้าหากว่ามีพระโศดาเกิดขึ้นแล้วมีสัทธาเกิดขึ้นแล้ว อนาคตเกิดขึ้นแล้วมีอริยมรรค ๓ อริยผล ๓ อันนี้ถ้าของท่านไม่พอ ๑๐ อย่างแล้ว เพราะว่าสังโยชน์ ๑๐ นั้นมันเป็นตัวละคราติ ละชาติเลย

ตั้งแต่สักกายทิฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส นี่ก็ ๓ ชาติแล้ว รากะก็ไปเป็นชาติหนึ่ง ปฏิฆะก็เป็นชาติหนึ่งแล้ว มานะอีกชาติหนึ่ง อุทธัจจะอีกชาติหนึ่ง อวิชชาอีกชาติหนึ่ง นี่เป็นสิบชาติด้วย ถ้าหากว่าอสังโยชน์นั้นมันมีอะไร มีวิจิกิจฉานุสัย ทิฏฐิฐานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย อวิชชานุสัย นี่ ๑๑ ตัวนี้เกิดสัให้ได้เกิดอยู่ในระหว่างเกิดแก่เจ็บตายในมนุษยโลกเรา สวรรคเทวโลก พรหมโลกนี้เป็นอย่างนี้ ส่วนพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นแล้วพ้นไปแล้ว เกิดแก่เจ็บตายไม่มี แต่ส่วนสามัญสัจตัวนั้นนะ กามสัจตัวนั้นต้องข้องอยู่ รูปสัจตัวก็ข้องอยู่ อรูปสัจตัวก็ข้องอยู่

ทีนี้เรามากำหนดดูในปัจจุบันนี้ ตาเราก็มีพอสมนุรณ หู จมูก ลิ้น กาย ใจสมนุรณ อยู่แล้ว กายและจิตก็อยู่กับจิตนี้แล้ว จิตมันก็อยู่ในหนังหุ้มอยู่โดยรอบนี้ หนังก็หุ้มอยู่เป็นอาการของกายนั่นเอง กายแท้ ๆ มันไม่ใช่กายเนื้อ กายหนัง กายมันเป็นกายธรรมก็ได้ อย่างธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานนี้ กายก็เป็นธรรม เวทนาก็เป็นธรรม จิตก็เป็นธรรม ธรรมทั้งหลายเป็นธรรมทั้งนั้น มนุษยธรรมก็เป็นธรรม เทวธรรมก็เป็นธรรม พรหมธรรมก็เป็นธรรม กุศลก็เป็นธรรม อกุศลก็เป็นธรรม อพยากฤตก็เป็นธรรมดังนี้

แต่ที่นี้ว่าเราจะอยู่ทางฝ่ายไหน อยู่ทางฝ่ายสัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะนี้ เราไม่มีนรก หกใหม่อะไร เราไม่มีอบายมุข อบายภูมิอะไร ถ้าเราอยู่ทางฝ่ายสัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะนี้ กายกรรม วาจกรรม มโนกรรมของเราเป็นกรรมขาวเป็นกุศลกรรมบถ ๑๐ ถ้าเราปล่อยให้อวิชชาเข้ามา อกุศลเข้ามา มันทำบาป ปาณาติบาต อทินนา กาเม มุสา นี่มันเป็นบาป ลามก อบายมุขเกิดขึ้นแล้วอบายภูมิเกิดขึ้นแล้ว ถ้าเราเว้นปาณาติบาต อทินนา กาเม มุสา ได้เราก็คือเป็นฝ่ายสัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะได้ กายกรรมเราก็คือเป็นกุศลกรรมบถ ๑๐ วาจกรรมเราก็คือเป็นกุศลกรรมบถ ๑๐ มโนกรรมเราก็คือเป็นกุศลกรรมบถ ๑๐ เราต้องเดินสัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะให้ไปสู่มนุษยโลก สวรรคเทวโลก พรหมโลกได้ แล้วเราไปสู่สู่คู่แปดบุคคล

คือ โลกุตระธรรม สวรรคเทวโลก พรหมโลกได้ แล้วเราไปสู่ที่คู่แปลบุคคล คือ
โลกุตระธรรม อริยมรรค ๔ อริยผล ๔ ถ้าเราสมบุรณ์ด้วยอริยมรรค ๔ อริยผล ๔ แล้ว
ความเกิดไม่มี ความแก่ ความเจ็บ ความตายไม่มี

ถึงว่ากายเนื้อมันเป็นอาหาร มันร้อน มันหนาว มันหิวข้าว หิวน้ำอย่างนี้ แต่ส่วน
จิตมันไม่มีจีมีเยี่ยว มันไม่มีอาหาร ไม่มีความร้อน ความหนาว ไม่มีความเหน็ดความ
เหนื่อยอะไร เพราะมันมีสัมมาญาณังสัมมาวิมุตติอยู่กับจิตนั่นเอง เพราะมีญาณเห็นทุกข์
มีญาณเห็นสมุทัย มีญาณเห็นมรรคสัง มีญาณเห็นนิโรธสัง แล้วก็ข้ามไปจากนิโรธสังนั้น
ไม่เกิดไม่ดับ ส่วนสมุทัยสังนี้ดับได้ ส่วนทุกข์สังดับได้ มรรคสังดับได้แต่ นิโรธสังนั้น
เป็นหน้าที่ของพระพุทธเจ้า หน้าที่ของพระอริยเจ้าทั้งหลาย ท่านมีนิโรธอยู่ทั้งหลับตา
และลืมตา ทั้งเวลาเดินไป ยืนไป นั่งไป นอนไป อาบน้ำ ดื่มอาหาร ถ่ายมุตร ถ่ายคุณ ไม่มี
อะไรเลย มีแต่ นิโรธอย่างเดียว ไปจีไปเยี่ยวก็เป็นนิโรธ ในธรรมวินัยของพระพุทธเจ้านี้
ละเอียดถึงขนาดว่า ไปจีก็ไม่กิเลสไปพาลไปเกิดไปแก่ไปเจ็บไปตายด้วย มีแต่ นิโรธ
เต็มตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ทั้งกลางวันและกลางคืน ทั้งเวลาเดิน เวลายืน เวลานั่ง เวลา
นอน ที่ละภิกษุสามเณรที่ดีต้องไปทางนิโรธธรรมนี้ อุบาสกอุบาสิกาไปได้ทุกวันแต่ไม่มี
ป้าผูกคอ เราจะไปรู้ว่าใครเป็นใคร ภิกษุสามเณรก็ได้ทุกวัน อุบาสกอุบาสิกาไปได้
ทุกวัน

แต่บวชมาในคณะสงฆ์ไทยนี้ ๖๐ ปีนี้ มีหกลีบร้อย หกลีบร้อยนี้ภิกษุสามเณรหนี
ออกป่าไปเที่ยวหาธรรมะทางจิตใจนี้เอง ทางอุบาสกอุบาสิกาก็มารับอุโบสถกันมาตั้ง ๖๐
ปีแล้ว จะรู้ว่าความเกิดแก่เจ็บตายมาอาศัยกายกรรม วชิกรรม มโนกรรมนี้ใช่ไหม ถ้าหาก
ว่ากุศลกรรมบถ ๑๐ มันเกิดขึ้นได้ อกุศลก็มาเกิดขึ้นได้ ความไม่เกิด ไม่แก่ไม่เจ็บไม่ตาย
มันก็มาอาศัยกายกรรม วชิกรรม มโนกรรมนี้เอง ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย
อกุศลกรรมบถ ๑๐ มิจฉาทิฐิ มิจฉาอาชีวะมันก็มาอาศัยกรรม วชิกรรม มโนกรรมนี้เอง มี
สนามเดียวกันแต่ว่าคนละพวกกัน พวกก็พานะ เขาต่างประเทศมาเล่นก็กีฬาแผ่นดินนี้เอง
มาเล่นในสนามแผ่นดิน แผ่นดินภายในก็คือ ธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม อากาศนี้เอง มันเป็น
สนามอยู่นี้ สนามภายนอกก็เดินภายนอก น้ำภายนอก ไฟภายนอก ลมภายนอก อากาศ
ภายนอก นั่นเอง นี่เรารู้ว่าสองชั้นนี้มันเป็นสนามของกิเลสทั้งนั้น เป็นสนามของกุศล
กรรมบถ ๑๐ เป็นสนามของอกุศลกรรมบถ ๑๐ เป็นสนามของอัสวะ เป็นสนามของ

สังโยชน์ เป็นสนามของอนุสัย เป็นสนามของมรรคสัง เป็นสนามอริยมรรค ๔ อริยผล ๔ มันจึงได้ผ่านสนามเดียวกันนี้เอง

เพราะฉะนั้นถ้าไม่ติดความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตายแล้ว คนนั้นละจะพ้นทุกข์มาทันที จะเป็นเพศภิกษุก็ได้ จะเป็นเพศสามเณรก็ได้ จะเป็นเพศอุบาสก อุบาสิกาก็ได้ เพศไหนไม่มีขัดข้องเลย อกาลิโกของธรรมะนี้มีอยู่ด้วยกันทุกกายทุกจิต นั่นเอง ถ้ามีกายมีหนังอยู่ มีตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจอยู่ อกาลิโกทางฝ่ายขาขวาก็มีอยู่ทุกเวลา ลมหายใจเข้าออก อกาลิโกของฝ่ายดำ อกุศลกรรมบถ ๑๐ ก็มีอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก นี่เอง เราจะไปหาที่ไหนอกาลิโก ไปหาตามกระดาศ ตามโปลานะมันเป็นตัวหนังสือ เป็นประวัติเรื่องของพุทธศาสนา เป็นประวัติของมนุษยธรรมเกิดมาในโลก เป็นประวัติของ สวรรคเทวโลกเขา ชั้นกามาวจรจิตนั้นเป็นประวัติของชาวสวรรค์ของพรหมนั้นมี รูปพรหมนั้นมี ๑๖ อรูปพรหมมี ๔ สี่กับสิบหกเป็นยี่สิบนี้ ๓๑ ภูมิ ๓๑ ภูมิจิตนี้เป็น โลภีทั้งนั้น กามภูมิจิต รูปภูมิจิต อรูปภูมิจิตนี้ ๓๑ ภูมิจิตจะเกิดจะตายก็มีอยู่ ๓๑ นี่เอง ภูมิของจิตเรามีมากอย่างนี้ แต่ภูมิของกายมีกายเดียว มีหนัง หนังแผ่นเดียว จิตก็จิตเดียว ถ้าเรารวมมากายเดียวจิตเดียวได้เราจะเห็นหน้าว่า อ้อ อาการของจิตนี้มันมีมากมายก็จริง แต่มันมีแต่เพียงว่าอกุศลมาอาศัยเกิดกุศลมาอาศัยเกิดสัมมาทิฐิกับมิจฉาทิฐินี้เป็นคู่ไม่ ถูกต้องกัน วิชชา อวิชชาไม่ถูกต้องกัน เราต้องเผชิญวิชชาอย่างเดียวให้มีแต่กุศลอย่างเดียว มีแต่สัมมาทิฐิอย่างเดียวในสัมมาอาชีวะอย่างเดียวอย่างนี้ไปได้

เพราะฉะนั้นแสดงธรรมนี้ก็เพื่อจะให้ญาติโยมทั้งหลายน้อมคำสอนที่มาแสดงนี้ เพิ่มพูนปัญญาบารมี ชาวพุทธทั้งหลายได้เจริญมานานแล้ว ทานมัย ศีลมัยมาคนละ ๘๐,๐๐๐ ปี คนละ ๕,๐๐๐ ปีแล้ว ร้อยวันก็ล่วงไปแล้ว ร้อยเดือนล่วงไปแล้ว ที่นี้ไป ข้างหน้านี้เราจะได้หรือไม่ได้ละ ไม่แน่มันนอน ให้แน่นอนเสียเวลาปัจจุบันนี้กายเดียวนี้ แหละพันเกิดแก่เจ็บตายก็มีกายกับจิตนี้เอง ถ้าหากว่ากายกับจิตนี้ยังไม่ข้องอยู่ในเกิดใน แก่นเจ็บในตายแล้วก็พ้นทุกข์ไม่ได้ ต้องเป็นทุกข์ความเกิด เป็นทุกข์ความแก่ ความเจ็บ ความตาย อย่าเกิดแก่เจ็บตาย ขอให้พี่น้องชาวพุทธทั้งหลายมาเจริญกายเดียวจิตเดียว มาเจริญสัมมาทิฐิ สัมมาอาชีวะนี้ให้พ้นจากทุกข์ทั้งหลายทั้งปวงด้วยความสวัสดิ